

Foar en mei elkoar!

Lokale agenda sociaal domein gemeente Menameradiel

INLEIDING

Dit korte en bondige kader geeft inzicht in de uitdagingen op het lokale sociale domein voor de komende 2 jaar. De gemeente Menameradiel is naar aanleiding van de transities in het sociale domein op zoek gegaan naar de daaruit voortvloeiende veranderingen op zowel organisatorisch als beleidsmatig terrein. In de bijlage 'Agenda' is daarin prioritering aangebracht.

De huidige intergemeentelijke samenwerking en ook op het gebied van uitvoering van taken binnen het sociale domein is complex. Niet alleen gaat de gemeente per 2018 herindelen, ook is er een gemeenschappelijke regeling met de dienst SoZaWe die veel taken op het gebied van sociaal domein uitvoert. Alle bevoegdheden van raad en college ter uitvoering van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet zijn overgedragen aan deze GR. Over de toekomst van de GR dienst SoZaWe is op het moment van opstellen van deze agenda nog niet besloten. Daarnaast is voor de (provinciale)jeugdtaken een lichte GR met de gemeente Leeuwarden getroffen. In voorgaande jaren is er in Middelsee verband opgetrokken (CJG, Sociaal Team, Veiligheid, ICT). Deze samenwerkingen worden nu gefaseerd afgebouwd en 'ingevlochten' in de lokale structuren.

Deze huidige complexe bestuurlijke situatie maakt dat de gemeente Menameradiel op zoek is gegaan naar haar eigenstandige beleidsruimte. Vanuit haar eigen kracht en vanuit haar eigen lokale situatie is deze lokale visie en agenda voor het sociale domein opgesteld. Toekomstige besluiten, al dan niet in regionaal verband, kunnen nu bekeken worden vanuit deze lokale sociale visie en agenda.

1. WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De lokale visie sociaal domein luidt als volgt:

De gemeente Menameradiel werkt aan een samenleving waarin iedereen meedoet. Dit betekent dat iedereen kan participeren en meedoen in onze warme, sociale omgeving. We willen de samenredzaamheid en de samenkracht van onze inwoners stimuleren. Dit betekent dat we uitgaan van mogelijkheden, in plaats van dat we uitgaan van beperkingen. We versterken en verbinden initiatieven en sociale krachten die er zijn. Dit doen we in samenwerking met verenigingen, vrijwilligers, sociale kracht, dorpen, kerken, instellingen, belangenorganisaties, inwoners, bestaande en nieuwe (burger)netwerken, etc. We zetten meer in op preventie. Immers, voorkomen is beter dan genezen. Daarnaast draagt vroegtijdige signalering bij aan het verminderen van aanspraak op (dure) zorg. Wanneer één van onze inwoners het zelf en met het sociale netwerk niet op basis van samenredzaamheid en samenkracht redt, dan wordt er professionele ondersteuning op maat aangeboden. Wanneer het gaat om een hulpvraag focussen we op waar iemand kracht en energie uithaalt. Dit betekent een andere rol, houding en werkzaamheden voor professionals (de nieuwe route). De ondersteuning is laagdrempelig, herkenbaar en dichtbij georganiseerd. Het is maatwerk op duur, timing en inhoud.

Een belangrijke randvoorwaarde bij deze visie en agenda sociaal domein is burgerparticipatie. We vinden het belangrijk dat onze inwoners met ons meedenken over de richting en invulling van de visie en agenda sociaal domein. We willen naast kwantitatieve gegevens ook werken aan het ontwikkelen van kwalitatieve (onderzoeks)methoden.

2.

WAT GAAN WE DOEN

Er zijn diverse ontwikkelpunten te benoemen om daadwerkelijk de benodigde transformatie van het sociale domein te realiseren. We hebben ze ondergebracht in 3 groepen: ontwikkelpunten specifiek op de transformatie gericht, ontwikkelpunten die betrekking hebben op het lokale gebiedsteam en als laatste organisatorische ontwikkelpunten. Alle punten zijn herkenbaar terug te vinden in bijgevoegde 'Agenda' waarin prioritering is aangebracht.

Transformatie

A. Burgerparticipatie. We willen in gesprek met onze inwoners. Door het ontwikkelen van kwantitatieve onderzoeksmethoden willen we horen van onze inwoners wat zij vinden van de richting en invulling op het sociaal domein. We willen ook van inwoners die zorg ontvangen horen hoe zij de zorg en ondersteuning ervaren hebben. Werkt wat we doen, zetten we op de juiste onderdelen in?

B. Versterken en verbinden van initiatieven uit dorpen, wijken en kernen is een belangrijk onderdeel van onze visie. We willen ondersteuningsmogelijkheden ontwikkelen waarbij we actieve inwoners of groepen van inwoners faciliteren bij het ontwikkelen van initiatieven die onze visie ondersteunen.

C. We willen ruimte voor het ontwikkelen van nieuwe of vernieuwende projecten gericht op preventie. Een voorbeeld hiervan is de inzet ter voorkoming van vechtscheidingen. We kunnen bijvoorbeeld ook denken aan een project als Lokkich! Dat zich richt op het bevorderen van het welzijn van inwoners met een zorg of ondersteuningsvraag.

D. Participatie wordt (in 2016) een belangrijk onderdeel in het gebiedsteam. Het gaat hier om de participatie van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Lokaal willen we aandacht en ondersteuning bieden aan werkgevers en bedrijven die tijd en energie steken in het begeleiden van deze groep. Als gemeente geven we als werkgever hierin het goede voorbeeld.

E. De kracht van de transitie zit in de overlap die te vinden is tussen de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet. En ook in de overlap tussen zorg en welzijn. In 2016 willen we projecten/pilot's ontwikkelen op dit snijvlak samen met onze inwoners, maatschappelijke organisaties en de Dienst SoZaWe.

F. We vragen ons af of de transformatiegedachte voldoende aanwezig is in de basisinfrastructuur. We willen deze subsidierelaties tegen het licht van de agenda

sociaal domein houden (herijken). Dragen ze voldoende bij aan de 5 onderdelen van de agenda, ofwel: doen ze het juiste? Het jeugd-, ouderen- en opbouwwerk willen we daarnaast een bredere opdracht geven: werken aan een inclusieve samenleving.

G. 'De nieuwe werkwijze' (de nieuwe route/ 3 stappen) omschrijven en implementeren middels scholing/training. Kernonderdelen van deze werkwijze zijn: niet (meer) praten over, maar met inwoners. En ook de 5 onderdelen agenda sociaal domein: Benutten van samenkracht en samenredzaamheid, gebruiken/versterken/verbinden wat er al is, vroegtijdige signalering, ondersteuning op maat, iedereen kan participeren naar eigen vermogen, etc.

H. Pilot in het kader van de transformatie. We geven BJZ de opdracht om 30 herindicatiegesprekken met jeugdigen te voeren op basis van De Nieuwe Werkwijze, dus transformatie gericht. Ook 30 WMO-gesprekken worden volgens De Nieuwe Werkwijze uitgevoerd. We meten het (kwalitatieve) effect.

I. De A.V.E.-aanpak voor 0-100 implementeren. Deze aanpak dient ter voorkoming van escalatie en calamiteiten. De implementatie van deze aanpak loopt gelijk met de afbouw van het sociaal team.

Gebiedsteam

J. Wanneer we het scholingsplan van het gebiedsteam tegen het licht van de agenda sociaal domein houden kunnen we wellicht nog elementen toevoegen.

K. De positie van zorgpartijen in het gebiedsteam evalueren. In 2014 is besloten dat zorgpartijen geen onderdeel uitmaken van het gebiedsteam. In de gemeente Leeuwarderadeel is een andere keuze gemaakt. We willen de ontwikkelingen nauw volgen en de effecten van beider keuzen onderzoeken en evalueren.

L. Samenhang Passend onderwijs en jeugdhulp. We willen graag zicht krijgen op wat scholen kunnen bieden aan ondersteuning en wat er dan nog aanvullend vanuit de gemeente/gebiedsteam nodig is. Waar versterken ze elkaar? Waar zit mogelijk een dubbeling (denkend aan ZAT/ISO). De samenhang tussen Passend Onderwijs en transitie Jeugd wordt nader verkend. Daarbij wordt ook gekeken naar bijv. de forse investering op het leerlingenvervoer: is deze nog wel terecht? Of kunnen we hier ook onderdelen herijken?

Overig/organisatorisch

N. We willen de beleids-cyclus (begroting, jaarrekening, etc) voor het onderdeel sociaal domein aanpassen van alleen kwantitatief (cijfers) naar zowel kwantitatief als kwalitatief (bijv. de beleving van inwoners).

O. We willen de lokale activiteiten en netwerken die niet een gemeentelijke financiële bijdrage krijgen zo goed als mogelijk in beeld krijgen. Dit overzicht is belangrijk voor de medewerkers van het gebiedsteam. Een oriëntatie op een instrument om vrijwillig vraag&aanbod bij elkaar te brengen (het marktplaats-idee) behoort ook tot de mogelijkheden.

P. We willen nog beter betrokken zijn bij het contractmanagement en de inkoop van ondersteuning op maat. Dit is noodzakelijk om de verbinding met deze agenda sociaal domein te maken.

3. WAT MAG HET KOSTEN?

Bij het opstellen van deze agenda is het uitgangspunt zoals geformuleerd in het collegeprogramma gehanteerd: *Geen structurele bijdragen van de gemeente Menameradiel bij de uitvoering van de transities sociaal domein*. We willen door herijking van de subsidies per 2016 ruimte creëren voor de uitvoering van deze agenda om de structurele uitgaven te dekken. Door een incidentele investering in 2015 doen we gestalte aan de kaders van het collegeprogramma en bieden we ruimte voor de nodige transformatie. In een (nog op te stellen) uitvoeringsprogramma zullen we een nadere financiële onderbouwing geven.